

Стрижеус А.І., бакалавр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Скрипник М.І., д.е.н, проф.
Київський національний
університет технологій та дизайну

СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Бухгалтерський облік є складною системою – сукупністю елементів методу обліку, пов'язаних між собою та об'єднаних в єдине ціле, які надають інформацію про стан і рух активів, капіталу і зобов'язань, про характер і результати господарювання в єдиному грошовому вимірнику. Виступаючи ланкою зв'язку між господарською діяльністю та особами, які приймають рішення, бухгалтерський облік: по-перше, вимірює господарську діяльність шляхом реєстрації даних про неї для подальшого використання; по-друге, виконує обробку даних та інтерпретує їх таким чином, щоб вони набули практичної корисності; по-третє, передає у вигляді звітів і інформацію тим, хто використовує її для прийняття управлінських рішень

Основою ведення бухгалтерського обліку в Україні є Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16 липня 1999 р., який визначає правові основи регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Цей Закон набрав чинності з 1 січня 2000 р., водночас з цим почалася реалізація Програми реформування бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів фінансової звітності, затвердженої постановою № 1706 Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1998 р. Поширюється цей Закон на всіх без винятку юридичних осіб (підприємства, організації, банки, бюджетні установи).

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації підприємства до його ліквідації. Для забезпечення ведення

бухгалтерського обліку підприємство самостійно обирає форми його організації: введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером.

Основна мета роботи підприємства — одержання прибутку. Для досягнення цієї мети на підприємстві завжди має бути необхідна оперативна інформація про наявні матеріальні й грошові ресурси, кадрове забезпечення, а також їх рух у процесі виробництва та реалізації продукції. Для одержання цієї інформації використовуються дані бухгалтерського обліку. Ці ж дані використовують з метою раціонального і цільового використання наявних ресурсів, контролю за їх збереженням, для співставлення витрат та результатів. Держава використовує інформацію, одержану з бухгалтерського обліку підприємств, для контролю за сплатою податків, а також прийняття управлінських рішень на державному рівні.

Бухгалтерський облік виконує три головні функції: облікову (інформаційну), контрольну та аналітичну. Інформаційна роль бухгалтерського обліку являє собою одну з функціональних підсистем, що забезпечують зворотний зв'язок у всій системі управління. Бухгалтерський облік формує інформацію про рух матеріальних та грошових коштів, їх склад, про кадри та забезпечує систему управління на господарському та зовнішньому рівнях. Контрольна функція сприяє схороні власності підприємства та забезпечує надходження коштів у державний та місцеві бюджети і фонди. Контрольна функція бухгалтерського обліку важлива не лише сама по собі, а і як засіб економічної дії на якість роботи підприємства. Це означає, що бухгалтерський облік повинен не лише сигналізувати про недоліки в роботі, нераціональне використання ресурсів, але і, шляхом відповідної організації облікової служби, забезпечити недопущення негативних явищ у системі певного підприємства.

Бухгалтерський облік фінансово-господарської діяльності великих і середніх підприємств, організацій і установ здійснюють працівники бухгалтерії.

Залежно від розподілу облікової праці між головною бухгалтерією, його оперативно відокремленими структурними підрозділами підприємства, організації, установи розрізняють дві організаційні форми бухгалтерського обліку:

- 1) централізовану;
- 2) децентралізовану.

При централізованій формі бухгалтерського обліку весь обліковий апарат зосереджений у центральній бухгалтерії й адміністративно та методологічно підпорядкований головному бухгалтеру. При децентралізованій формі бухгалтерського обліку частина облікового апарату бухгалтерії підприємства міститься у складі окремих виробничих підрозділів, адміністративно підпорядкована керівникам цих підрозділів, а методологічно - головному бухгалтеру.

Особливою формою розподілу праці облікового апарату, який обслуговує у веденні бухгалтерського обліку групу однорідних підприємств, організацій та установ, є централізована бухгалтерія.

Таким чином, усі наведені факти свідчать про те, що бухгалтерський облік є важливою та найголовнішою ланкою у веденні будь-якого підприємства.

Література

1. Пушкар М.С., Щирба М.Т. Теорія і практика формування облікової політики: моногр. Тернопіль : Картбланш, 2010. 260 с.
2. Гуцалюк О.М. Сучасний бухгалтер: його місце та роль в світі. URL: <http://intkonf.org/gutsalyuk-om-suchasniy-buhgalter-yogorol-ta-mistse-v-sviti>.
3. Головай Н.М., Волинець В.І., Гордополова Н.В. Аналіз сучасного стану впровадження професійної сертифікації бухгалтерів в Україні. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету*. 2016. № 1(12) 2016. С. 32-36.